

Благовестете от ден на ден спасението на нашия Бог!

4 НЕДЕЛЯ СЛЕД ПАСХА - НА РАЗСЛАБЕНИЯ

Евангелско четиво

Подир това имаше иудейски празник, и възлезе Исус в Йерусалим.

А в Йерусалим, при Овчи порти, се намира къпалня, по еврейски наричана Витезда, която има пет притвора; в тях лежеше голямо множество болни, слепи, хроми, изсъхнали, които очакваха да се раздвижи водата, защото Ангел Господен от време на време слизаше в къпалнята и раздвижваше водата, и който пръв влизаше след раздвижане на водата, оздравяваше, от каквато болест и да бе налегнат. Там имаше един човек, болен от трийсет и осем години.

Исус, като го видя да лежи и като узна, че боледува от дълго време, казва му: искаш ли да оздравееш?

Болният му отговори: да, господине; но си нямам човек, който да ме спусне в къпалнята, кога се раздвижи водата; когато пък аз дойда, друг слиза преди мене.

Исус му казва: стани, вземи одъра си и ходи.

И той веднага оздравя, взе си одъра и ходеше. А тоя ден беше събота. Поради това иудеите думаша на изцерения: събота е; не бива да си дигаш одъра. Той им отговори: Който ме изцери, Той ми рече: вземи одъра си и ходи. Попитаха го: кой е Човекът, Който ти рече: вземи одъра си и ходи?

Но изцереният не знаеше, кой е, защото Исус се бе отдръпнал поради тълпата, що беше на онова място. След това Исус го срещна в храма и му рече: ето, ти оздравя; недей грешни вече, за да те не сполетни нещо по-лошо. Човекът отиде, та обади на иудеите, че Исус е, Който го изцери.

Затова иудеите гонеха Исуса и търсеха случай да Го убият, задето вършеше това в събота. (Йоан 5:1-15)

Отческо наследство

ТЪРЖЕСТВО НА ТЪРПЕНИЕТО

В днешното литургийно евангелско четиво се разказва за това как Исус Христос изцери в йерусалимската къпалня Витезда един разслабен, т.е. парализиран от 38 години човек. Евангелистът уточнява, че водата на къпалнята била лечебна само за този, който пръв влизал в нея, след като ангел Господен я "раздвижвал". Някой би помислил, че става дума за минерален извор. Това обаче не е така.

Когато св. евангелист Йоан писал евангелието си, къпалнята все още съществувала, тъй като той употребява сегашно време – "се намира". А хората и тогава много добре знаели какво е минерален извор – водите му са лековити по всяко време на годината, а не само от време на време, както пише евангелистът. По тази причина и болните лежали в петте галерии (притвора) непрекъснато в очакване на свръхестественото раздвижане на водата. При това никоя минерална вода не би могла да излекува слепи, кучи, парализици и пр. А точно такива болни са се тълпяли около басейна.

Витезда е еврейска дума и тя означава "дом на милосърдието, на благодатта". Къпалнята се намирала, както отбелязва евангелистът при Овчи порти, т.е. източните порти на Йерусалим – през тях били вкарвани жертвените животни в храма, оттам идвало и името им (Йоан 5:1-10).

Макар и лаконични, евангелските повествования са пределно точни и при внимателен прочит не оставят никакво място за съмнение. Нека обаче да се върнем на евангелския разказ. Какъв удивителен пример на търпение, надежда и вяра ни дава нещастният мъж, парализиран от 38 години! Цели 38 години, почти цял човешки живот, той лежал парализиран, безпомощен и изоставен от всички, но пак не се отчаял. Тялото му било безжизнено, ала в душата му все още трептала искрица надежда. Това именно прозрял Спасителят и го възнаградил с чудодейното: "Стани, вземи одъра си и ходи!" (Йоан 5:8).

За търпението, надеждата и вярата – тези велики християнски добродетели, виж искал да поговорим днес. Овещът винаги е бил арена на стихийна борба между доброто и злото. Злото е силно, дръзко и нахално, коварството е негова природа. Против този страшен враг има само едно надежно оръжие – търпението. Но то не бива да бъде разбирано като позорен мир със злните и неправдите в живота. Напротив! То е съпротивителната сила на волята, проявявана при всяка несполука, то е неотклонно следване на Христовите повели, независимо от пораженията, обидите и клеветите. Търпението е чудната способност да не допуснем отчаянието да парализира душите ни и да скове воите ни; то е в основата на всички велики постижения на човешкия дъх. Именно с търпение Христос победи кървавата Голгота и венецът на това Негово божествено търпение бе славното Му Възкресение. Вярващият никога не губи своята надежда, защото знае, че зад предела на човешките сили и възможности сияе Божието всемогъщество и милосърдие. Нашата Православна църква е една нова, дъховна Витезда. "Разслаби" ли се волята ни и отчаяние ли парализира душите ни, нека се

потопим в благодатните води на Христовата любов, непрекъснато раздвижвани за нас от Божията милост. И ако имаме вяра дори само колкото синапово зърно, непременно ще чуем спасителните думи – за себе си, за обществото и отечеството ни: "Стани, вземи одъра си и ходи!"

Автор: Свещ. Ал. Лашков

СВЕТА ВЕЛИКОМЪЧЕНИЦА ИРИНА

Тя била дъщеря на управителя на гр. Магедон Ликиний, който желал да я възпитава далеч от света и светските развлечения. Той построил богат и разкошен дворец извън града, но поставил в него златни идоли, понеже бил езичник. Възпитанието на дъщеря си той поверил на почтения старец Апелиан, за когото вероятно не знаел, че е християнин. Апелиан не говорил на Пенелопа за християнската вяра до пълнолетното ѝ, макар да ѝ внушавал християнски добродетели. Самата девойка започнала да проявява интерес и Апелиан започнал да ѝ говори за християнската вяра. Слушайки мъдрия учител, Пенелопа се изпълавала с любов към Христа. Скоро след това родителите ѝ я посетили и ѝ съобщили за своето намерение да я омъжат. Пенелопа помолила да ѝ дадат няколко дни срок за размишление. Когато родителите ѝ си заминали, тя отишла до своите идоли и ги запитала какво да прави. Идолите, разбира се, не ѝ дали никакъв отговор. Тогава тя погледнала към небето и извикала: "Ако ти си Бог истински, Когото галилеяните изповядват, моля Те, упъти ме!" В същата нощ насън ѝ се явил ангел и ѝ казал: "Ти ще послужиш за спасение на мнозина и хиляди люде чрез теб ще се обърнат към Бога. Това, което Апелиан ти каза, е истина. Ще дойде при тебе един Божий човек – Тимотей, ще извърши над теб светото Кръщение и ще те упъти какво да правиш. Отсега ти ще се наричаш не Пенелопа, а Ирина". (Това име означава мир.) След тия думи девойката се пробудила със чувство на неизразима радост. Действително, Тимотей дошъл при нея и я кръстил заедно с всички, които живеели с нея. При кръщението Тимотей я нарекъл Ирина, предрекъл ѝ страдания за името Христово и я увещавал да не отслабва във вярата. Ирина изхвърлила идолите, които се намирили в двореца, и прекарвала дни и нощи в молитва и духовен размисъл. След седмица родителите на Ирина отново дошли при нея. Тя им съобщила, че вярва в Христа и започнала да увещава и тях да се обърнат. Те не искали да противоречат на дъщеря си връщайки се в града, взели и нея. Но след известно време дяволът смъртил сърцето на Ликиний и възбудил в него гняв против дъщеря му. Той поискал от нея да се поклони на езическите богове. Ирина отказала да изпълни тая повеля и Ликиний, обхванат от ярост заповядал да вържат дъщеря му и да я хвърлят под краката на вуйни коне. Конете, без да ѝ нанесат вреда, се спуснали срещу самия Ликиний, сринали го на земята и тежко го наранили. Господ дарувал на Ирина чудотворна сила, с която изцерила баща си. Ликиний

изпитал на себе си Божията сила, осъзнал ожесточението на сърцето си, познал заблужденията си и повярвал в истинския Бог. Около 3000 души в същото време се обърнали към Христа. Новият управител на страната чул за Ирина и като я повикал при себе си, почнал да я убеждава да се поклони на боговете. Но като видял, че увещанията се безполезни, той предал девойката на страшни мъчения. На Бога обаче било угодно да покаже Своята сила чрез слабата девойка. Тя останала невредима. Мнозина като видели станалите заради Ирина чудеса, повярвали в Бога. Света Ирина, в усърдието си към вярата, обходила разни страни да проповядва словото Божие. След многогодишни апостолски трудове тя пристигнала в Ефес, гдето много езичници повярвали чрез нея. Тук дошъл и нейният учител, старецът Апелиан. Тук тя получила откровение, че скоро ще заминне в отвъдния живот. Тя събрала вярващите и им казала: "Радвайте се, братя, и мирът на Господа Исуса Христа да бъде с вас! Бъдете добри и милостиви и твърдо пазете вашата вяра! А аз заминавам от вас. Благодаря ви, загдето ме приехте!" На другия ден Ирина излязла от града, придружена само от Апелиан и няколко благочестиви мъже, взяла в една пещера и след като се простила със своите спътници, помолнала ги да затрупат с камъни входа на пещерата, която станала нейна гробница.

© Жития на светните. Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев).

Наръчник по Православие

ПРЕДИ И СЛЕД КРЪЩЕНИЕТО – БЕСЕДИ С НОВОНАЧАЛНИЯ

- Почитането на иконите не е ли идолопоклонство?
- Не се бой, никога няма да сгрешниш, ако следваш установленията на Православната църква! Напротив, страхувай се да вярваш на тези, чиято премъдрост е безумство пред Бога (1 Кор. 3:19). Техният път е опасен и хлъзгав; по-сигурно е да следваме Вселенските отци, които мъдро са изследвали всичко, което са постановили.
Ако Мойсей и свещениците, прекланяйки колене и молейки се на Господа пред ковчега на завета, палейки пред него тамян и запалвайки огън, не са били идолопоклонници; ако израилските люде, кланящи се на Бога, явил се в огнен стълп, и гледащи на медната змия, която била предобраз на Спасителя на Кръста, не са били идолопоклонници, то и православните християни не трябва да бъдат наричани идолопоклонници, когато те се покланят на Бога и на неговите светии в техните изображения, когато палят свещи в чест на Първообразите!
Християнската църква е приела почитането на светите икони от старозаветната Църква; и което е още по-важно – от Самия Исус Христос, изпратил изображение на Своя Божествен Лик на Едеския цар Авгар.

От Свещеното Предание е известно и това, че още свети евангелист Лука е изобразил на икона Пресвета Богородица с Предвечния Младенец.

Ние почитаме светите икони не заради веществото, от което са направени или начина на изработката, но затова, че те са възпоминателно знамение на свещени предмети.

Ние внимаваме в думите на царя пророк: Ще се поклоня в светия Твой храм със страх пред Тебе (Пс. 5:8). И се покланяйте на подножието Мү: то е свето! (Пс. 98:5).

Почитайки иконите, ние не ги боготворим. Кланяйки се пред образа, ние издигаме үма и сърцето си към Първообраза. Даже в самия животворящ Кръст Господен ние се покланяме не на веществото, от което е направен или на броя на краищата мү, но на разпънатия на него Христос. Така са ни научили вселенските отци.

Седмият Вселенски събор, предавайки на анатема непочитащите светите икони и наричащи ги идоли, по същия начин отлъчил и тези, които боготворят светите икони.

Безбройни чүдеса са се подавали на вярващите чрез светите икони през всички времена. И как да не им вярваме, когато те са үтвърдени от Църквата, която така старателно и благоразүмно изследва достоверността на свидетелствата за такива явления? Спомни си за Моисеевия жезъл, вършещ чүдеса, за горящата и неизгаряща күпина, за медната змия, изцеляваща үхапаните. Спомни си, че сянката на апостол Петър с едно свое осенение донасяла изцеление, че кърпи и пояси от тялото на апостол Павел прогонвали всеки недүг.

Помисли, защо пък да не е възможно за Всемогщия Бог да направи светите икони свещени съсъди, чрез които Той да излива благодат на вярващите и смирените по сърце?

И остави, приятелю, всички лъжемүдрувания! Невъзможно е за позналия Христа да стане идолопоклонник, үважавайки и обичайки свещените изображения.

Но да се боим от другото – най-опасното вътрешно идолопоклонство, – от нашата гордост, сребролюбие, невъздържаност и другите страсти. Тъкмо те са тези күмири, на които не само не трябва да се покланяме, но които трябва непрестанно да сүкрүшаваме втүре в себе си.

Източник: www.svetilia.bg

ОТЕЧЕСКИ СЪВЕТИ

ПОСЛУШАНИЕ КЪМ НЕБЕСНИЯ ОТЕЦ И ЗЕМНИТЕ РОДИТЕЛИ

– Отче Тадей, как да се научим на послушание, избягвайки примките на собствения си үм?

– Послушанието се үчи още в семейния кръг. Ако детето не е послушно на своите родители, трүдно ще посвети живота си на Христа. Заради непослушанието сме изхүвтрени от рая. Придобиваме послушание, когато видим какви са резултатите на непослушанието: Сүкратили сме времето на земята,

навсякүде ни грози катастрофа, целият свят е опънат като струна, само заради нашето непослушание. Непокорността спрямо родителите сүпровожда детето през целия мү живот. Аз самият не разбирах това навремето. Даже в мислите си не трябва да сме опечалени от своите родители. Те могат да бүдат и грешници, зли хора, разбойници и вöвобще всякакви, но за нас трябва да са светиня. За това, какъв е техният характер, ще отговарят пред Бога те, а също за нас, като свои деца. Няма да отговаряме ние. Но за да имаме Божието благословение, е нүжно да почитаме бащата и майката като светиня. Иначе не вихме могли да запазим правия път до края на живота си.

Сүс своите мисли сүздаваме хармония или дисхармония

Сега виждаме, че берем плодовете на своите мисли и желання, на непослушанието към Небесния Отец и земните родители. Ние не можем и да си представим каква е силата на нашите мисли. С тях сүздаваме хармония или дисхармония в себе си и около себе си, и в цялата вселена. Ние можем да сме източник на голямо добро и на голямо зло. Макар да сме малка единичка, но от нашите мисли и желання зависи много.

Затова сега ситуацията е такава. Нашите мисли и желання са зли и нямаме помощ, заради непослушанието спрямо родителите и по-старите. Така тече нашият живот. Другите са ни криви, искаме да изправим всичко около нас, а никак не почваме от самите себе си. Това е голяма грешка. Ако всеки би започнал от себе си, нямаше да има толкова зло в света. Но има малко примери на такова самоизправяне. Много поүчителни неща има в книгите, сүществүват и единични примери, но вöпросът е дали ще можем да приложим това в живота си.

Много повече се казва с живота, отколкото с дүмите

Много повече се казва с живота, отколкото с дүмите. Когато видим смирена и кротка дүша, която не се гневи и не мисли зло, не рүгае, не осъжда, не се сүрди, когато я обиждаме, тази личност става пример за нас през целия ни живот. И ние искаме да бүдем като нея, виждайки, че с Божията помощ е победила злото и то не може да и въздейства. Дори да поставиш такъв човек в най-лоши обстоятелства, те не достигат до вöтрешността на сърцето мү и не разрүшават неговия мир.

Човешкият живот е безкрайно үсвөвршенстване

Послушанието започва от родителския дом, още от люлката и трае до края на живота. Защото непрестанно ще има какво да үчим и да се үсвөвршенстваме, както Ангелите и Светините безкрайно преминават от познание в познание и от сила в сила. Така и ние на земята или се үсвөвршенстваме в доброто, или падаме в низко мөдруване.

Всяко добро и всяко зло произтичат от мислите

Всяко добро и всяко зло произтичат от мислите. Мисълта има огромна сила и мощ. Тя въздейства не само на разумното естество и животинския свят, а и на растителния свят. Ако имаме мирни, тихи, благи и кротки мисли, те дават мир на нас и на всичко около нас. Това състояние се излъчва от нас. Напротив, когато сме натоварени от много грижи и притеснения, тогава завиждаме и се озлобяваме към хората. Приемаме мисли, които прогонват мира в нас и в околните, затова нямаме покой. Ние самите не знаем какво правим в семействата си. Със своите мисли прогонваме мира и често от рай правим ад. Твърде малобройни са хората, които идват на себе си и разбират, че от самите нас произтича и доброто, и злото.

Автор : старец Тадей Витовнишки

Детски свят

ЧУДЕСНОТО НАХРАНВАНЕ НА ПЕТ ХИЛЯДИ ДУШИ

Дъждовните капки попиват в жадната земя след лятна засушка. Така напоена, тя дава обилни плодове. И душата, когато дълго е била изсушавана от грехове, жадно чака Словото Божие. Затова проповедите на Христос събират хиляден народ. Словата Му падали в сърцата като измиващи и освежителни дъждовни капки. Човек е тяло и душа. Тялото се нуждае от храна, за да се поддържа неговото здраве. И душата се нуждае от духовна храна, която е вярата в Бога, молитвата и добрите дела. Ако не се удовлетворяват тези нейни потребности, тя заболява. Когато човек се грижи за душата си, Бог помага да се осигурят лесно потребностите на тялото. Едно дете като направи голямо добро, родителите му го възнаграждават с някакъв подарък. Така и Бог улеснява грижещия се за душата си и му помага по-лесно да си осигури необходимото за тялото. Доказателство за това е извършеното чудо от Христос с нахранването на пет хиляди души.

След като проповядвал на брега на Генисаретското езеро, Той отишъл на другия езерен бряг. Изкачил се на планината да се помолни. Но и там жадните за Неговото слово Го намерили. Той посрещнал хилядния народ с любов.

Слушателите толкова жадно поглъщали поученията Му, че забравили телесния глад. Когато започнало да се свечерява, апостолите предложили:

- Учителю, тъй мястото е пусто. Разпусни народа, за да отиде по селата и си купи храна.
- Дайте им вие да ядат - казал Христос.
- В едно момченце има пет хляба и две риби, но какво е това за толкова хора - казал апостол Андрей.
- Нека всички да насядат на тревата - наредил Спасителят.

Те били около пет хиляди човека, без жените и децата. Той огледал милостиво гладния народ и взел петте хляба и двете риби. Погледнал към небето, благодарил на Своя Отец Небесен и дал на учениците Си, а те на насядалия народ. (Йоан 6:1-15)

И чудото станало. Както водата от планинския поток извира, тече и не се свършва, така и хлябът и рибата не се свършили, докато всички не утолили глада си. При това останали в изнишък дванадесет пълни коша с хляб и риба. Това чудо е удивително за ума, но понятно за духовния разум. Вярващият лесно си го обяснява. Той съзнава, че Този, Който е сътворил не само хляба и рибата, но и целия свят, може без никакво усилие да ги умножи. Ето например в земята се хвърля шепа семена от пшеница и те раждат изобилен плод от много шепи пшеничени зърна. Колко повече Творецът Бог може да умножава богатата, която Сам е създал.

Автор: Монахиня Валентина (Друмева)
Източник: "Православно Вероучение за деца"

Православен молитвослов

МОЛИТВА ЗА УСПЕШНО ВЗЕМАНЕ НА ИЗПИТИ

"Богородице Пречиста, Ти си Дом, който създаде за Себе Си Божията Премъдрост – Христос, нашият Бог. Ти ни даряваш духовни дарове. Ти издигаш нашия ум от този съетен свят към вечния живот в Царството Небесно и ни помагаш във всяка веда и нужда.

Приеми тази молитва от нас, Твоите недостойни роби, които с вяра и умиление се покланяме на Твоя пречист образ. И сега, Всевъзпявана, Вселюбима наша Майко, просвети нашия ум, за да усвоява успешно всяко душеполезно знание и добра наука за прослава на Света Тронца, за полза на Църквата и отечеството ни. Укрепи волята ни да постоянства в трудолюбие и всяко добро дело за слава на Христа, нашия Бог. Благослови нашите началници, родители и учители, които ни ръководят в познание на доброто като ни даваш сили и здраве, за да продължи това учение. Амин!"

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

3 май † 4 Неделя след Пасха - на Разслаблениа. Св. мчци Тимотей и Мавра. Преп. Петър, еп. Аргоски чудотворец. Гл. 3, үтр. ев. 5, ап. Деян. 9:32-42 (с. 25), лит. ев. Ин 5:1-15 (Тип. с. 464)

4 май Св. прпмца Пелагия. Св. Силван еп. Кесарийски
5 май Св. вмчца Ирина. Преп. Иеракс Египетски (Отдание на Неделя на Разслаблениа) (Тип. с. 465)

6 май † Св. вмчк Георги Повеодоносец. Св. прав. Иов Многострадални (Гергьовден) Преполовение (Тип. с. 279, т. 4)

7 май Св. мчк Акакий. Св. Авнив, еп. Некрески

8 май * Св. ап. и ев. Йоан Богослов. Преп. Арсений Велики (Тип. с. 296, т. 4)

9 май Св. прор. Исая. Св. мчк Христофор. Св. Николай Летни. Св. прпмчк Николай Нови. Събор на св. Новоселски мъченици (Тип. с. 303, т. 2, редът е като Тип. с. 296, т. 4)

Енорийският лист се издава с благословията на председателя на храма протоерей Емилян Костадинов
Адрес на редакцията: гр. София, ж.к. „Дружба“ 2, храм „Свети Пророк Илия“
Можете да намерите изданието и на интернет адрес: www.svetiilia.bg